

„Chtěl bych zaparkovat auto tam, kde teď stojí květináč.“

Přeplněná restaurace, rozhořčení obyvatelé a zaskočení politici: Veřejná debata o superbloku v čtvrti Matthäusquartier se vyvíjela jinak, než předpokládal poslanec FDP Daniel Seiler.

Když se v úterý večer vydal poslanec FDP Daniel Seiler do restaurace Kimchi v Kleinbaselu, obával se, že skončí v kruhu levicových alternativců. Jako jediný protipól on sám a možná ještě jeden či dva stejně smýšlející. Dopadlo to úplně jinak.

Kimchi je již krátce před 19. hodinou, kdy má diskuse začít, nabitě k prasknutí. Téma večera vzbudilo velký zájem: „Superblok Matthäus – přínos nebo zátěž?“ Dřevěné konstrukce s romantickým nádechem starých obchodů, které byly instalovány na parkovištích, mají přispět ke zklidnění dopravy a ke zvýšení kvality života.

Většina obyvatel Matthäus, kteří se toho večera účastní diskuse, však nesdílí názor, že by se jejich kvalita života zlepšila. Naopak. „V této čtvrti už bydlím 51 let,“ říká starší muž s italským přízvukem. Musí prostě zdůraznit, že silnice jsou určeny pro dopravu – „pro řidiče aut a cyklisty“ – a ne pro hrající si děti. A když už je řeč o dětech: pokud by ho chtěly navštívit jeho děti, kvůli superbloku by teď nenašly parkovací místo.

Komu patří ulice ve čtvrti Matthäusquartier?

Z nové kvality života prý navíc nemůže vůbec těžit: „Chci si své lehátko postavit na terasu, ne na ulici.“ – „A všude se válí odpadky!“, vkládá se další obyvatelka. Ostatní s ní horlivě souhlasí. Ukazují moderátorce Martině Rutschmannové fotografie odpadků, které leží v superblocích. „Shrnu to: nálady jsou vyhrocené,“ říká Rutschmannová a přechází k dalšímu obyvateli, který dává najevo svůj názor, že tento superblok je z hlediska dopravy prostě „hloupý“. Na ulici se prý dokonce zvýšilo nebezpečí, protože si hrající děti nedávají pozor na auta, která superblokem přece jen projíždějí.

Daniel Seiler tam sedí poněkud zmateně. Všimá si, že diskuse se vůbec neubírá směrem, který očekával. Sám se do debaty zapojuje jen zřídka, položí například otázku, jakého rozsahu se experiment ještě dočká a „zda bude ekonomika ještě fungovat, když se celé Kleinbasel stane superblokem“ – což u zastánců projektu vyvolává jisté rozladění. Předem se poslanec FDP rozčiloval nad seznamem hostů pro tento večer, na kterém bylo uvedeno několik prominentních příznivců superbloku a pouze jeden prominentní odpůrce (on sám).

Ve skutečnosti však nejsou v popředí osoby na seznamu hostů, jak rychle objasňuje moderátorka Rutschmannová, ale lidé, kteří přišli ze zájmu. A to jsou rozzlobení obyvatelé. Dokonce i ze čtvrti St. Johann, kde je umístěn druhý zkušební superblok, se rozzlobení obyvatelé vydali přes Rýn do restaurace Kimchi, aby si s pilotním projektem vyřídili účty. V restauraci v Kleinbaslu se střetávají dvě skupiny, které mají zásadně odlišné názory: jedna, která se nechce nechat vytlačit z ulice, a druhá, která chce veřejný prostor nově vyjednat.

Parkovací karta, ale žádná parkovací místa

Jedna z místních obyvatelek například vypráví o „nádherných scénách“, které pozorovala: „Viděla jsem prarodiče, jak si hrají se svými vnoučaty na ulici, a lidi, kteří si tam vystavují knihy.“ Jeden muž se poněkud podrážděně ptá: „Co je nebezpečnější? Prázdná ulice, nebo ulice, po které denně projíždí 200 řidičů?“

Hlasů proti superbloku je však tolik, že těch pár kladných hlasů zaniká. Sekretariát městské části Kleinbasel je najednou kritizován za to, že pozval příliš málo zastánců. To je v tom smyslu ironické, že právě tomuto sekretariátu se už léta vytýká, že má politický levicový sklon. Debata se jí zdá „trochu jednostranná“, říká jedna žena. Je škoda, že tu není víc rodin. Někdo jiný kritizuje, že se vyjadřují hlavně starší lidé a mladých je tu sotva pár.

Ve skutečnosti je to však hlas jedné velmi mladé ženy, který je tento večer obzvláště výstižný. Se založenýma rukama stojí opřená o dveře a ptá se úředníků, k čemu vlastně pořídila rezidenční parkovací kartu, když v okolí už nenajde žádné parkovací místo. „Když jako firma prodávám službu, musím ji přece také splnit.“ Nemá zájem se na superbloku podílet. „Mám jiné věci na práci. Ráda bych si zaparkovala tam, kde teď stojí květináč.“

Zastánci superbloku projevují pochopení

Nejde jen o rozhořčení nad zrušením 70 parkovacích míst v čtvrti Matthäusquartier. Jde také o pocit, že byli přehlíženi. Muž, který usedl úplně vzadu v restauraci Kimchi, vyslovuje to, co si mnozí myslí: „Levicová alternativní menšina se ve veřejném prostoru sama oslavuje.“

Zastánci superbloku působí poněkud zaskočeně vzhledem k velkému množství negativních hlasů. Björn Slawik, který se za pilotní projekt zasazoval nejvehementněji, dlouho mlčí a poslouchá. Když pak promluví, projeví pochopení pro rozzlobené řidiče, kteří nemohou najít parkovací místo. Nejsou zásadně proti autům (Seiler nevěřícně odfrkne), ale studie o Barceloně prý ukazují, že „kvalita života pro všechny stoupá“. Osobně považuje za privilegovanou menšinu ty, „kteří parkují svá auta ve veřejném prostoru“.

Nicole Morellini, spoluzodpovědná za projekt superbloků ze strany kantonu, zdůrazňuje, že v rámci hodnocení „budou osloveni všichni obyvatelé“. Stejně jako moderátorka Rutschmannová poukazuje na to, že to byl parlament, kdo zadal úkol otestovat superbloky – ty jsou tedy demokraticky legitimní.

Na závěr zaznívají i některé smířlivé tóny. Seiler například navrhuje, že by se dalo uvažovat o tom, že v některých ulicích bude povolena pouze dopravní obslužná služba – a myslím, že pak se všichni shodneme“. Večer končí společným posezením u piva.

